

C/2110

8558/NH

Music (Vocal)

SEM-V

Time allowed: 03 Hours

Maximum Marks: 38

Note: The candidates are required to attempt two questions each from sections A & B carrying 06 marks each and the entire Section C consisting of 07 short answer type questions carrying 02 marks each.

Section – A

- I. Trace out various developments in North Indian Music in 18th century to 1947. (06)
- II. Write a life sketch and contribution of Pt. Dalip Chandra Bedi in the field of Indian music. (06)
- III. What is notation system? How it is useful in Indian Classical music? Write the merits and demerits of notation system. (06)
- IV. Write in detail about “Tappa and Thumri” Gayan Shailies. (06)

Section – B

- V. Write the comparison between classical music and folk music. (06)
- VI. Write short note on any three of the following:
a. Paudi b. Dhuni c. Kirtaniya d. Chowki (06)
- VII. a. Write in notation in Drut-Khyal in Raga Bihag (4+2)
b. Write in notation a seven matra taal from your course with Dugun.
- VIII. Give the full description of any two Ragas on the following:
a. Miyan ki Todi b. Multani c. Maru Bihag d. Bihag (06)

Section – C

- IX. Write short note on the following:
(i) Who invented ‘Tappa’ gayan shallies?
(ii) What is the singing time of Raag Multani?
(iii) Name two styles of Classical Music of North India.
(iv) Which tales and ragas are used for Thumri Gayan?
(v) What do you mean by Chowki?
(vi) Signs of Komal, Tivra, Sam and Khali in Bhatkhande notation.
(vii) How many matras are there in Jhumra tal? (7×2=14)

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਭਾਗ ਓ

1. 18ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤੋਂ 1947 ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ?
2. ਪੰ. ਟੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ।
3. ਸਵਰਲਿਪੀ ਪੱਧਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ? ਸਵਰਲਿਪੀ ਪੱਧਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 4 'ਟੱਪਾ' ਅਤੇ ਠੁਮਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ਅ

- 5 ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- 6 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
ੳ) ਪਉੜੀ ਅ) ਧੁੰਨੀ ਏ) ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਸ) ਚੌਂਕੀ
- 7 ੳ) ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਵਿਚ ਦਰੁਤ ਖਿਆਲ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਖੋ
ਅ) ਦੁਗਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਇਕ ਸੱਤ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਾਲ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।
- 8 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿਉ:-
ੳ) ਮਿਆ ਦੀ ਤੋੜੀ ਅ) ਮੁਲਤਾਨੀ ਏ) ਮਾਰੂ ਬਿਹਾਗ ਸ) ਬਿਹਾਗ

ਭਾਗ ਬ

9 ਨਿਮਨ ਉਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

- 1) 'ਟੱਪਾ' ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ?
- 2) ਰਾਗ ਮੁਲਤਾਨੀ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- 3) ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪੱਧਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- 4) ਠੁਮਰੀ ਗਾਇਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਤਾਲ ਅਤੇ ਰਾਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
- 5) ਚੌਕੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 6) ਭਾਤਖੰਡੇ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੋਮਲ , ਤੀਵਰ , ਸਮ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਿਖੋ।
- 7) ਬੁਮਰਾ ਤਾਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਰਾਵਾਂ ਹਨ?